Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Auteur
[redacted]

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Datum aangemaakt
19 juni 2026

Kenmerk
KGG_DGKE_EM / 106936661

Kopie aan

Bijlage(n)
6

nota
TER BESLISSING

Beslisnota bij Kamerbrief de Nederlandse warmtetransitie en de rol van collectieve warmte

Parafenroute
[redacted]

Aanleiding
In het commissiedebat van 26 maart jl. heeft de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) de toezegging gedaan om voor de zomer samen met u een Kamerbrief te sturen over de betaalbaarheid van collectieve warmte.

Advies
U kunt instemmen met de versturing van de Kamerbrief aan de Tweede Kamer. De versturing is mede namens de minister van VRO, die tegelijk met u deze concept Kamerbrief ziet.

Kernpunten
- De brief opent met een narratief op de warmtetransitie, en vervolgt met een narratief op de betaalbaarheid van collectieve warmte.
- Voor betaalbaarheid wordt dieper ingegaan op het onderzoek naar de clusteraanpak door AT Osborne en Rebel.
- Geïnspireerd door dit onderzoek zijn de ministeries EZK en BZK samen met RVO aan het onderzoeken hoe de WIS voor de openstelling volgend jaar grootschalig verbouwd kan worden. Zaken als een hoger subsidiebedrag per aansluiting t.b.v. de betaalbaarheid van de gebruiker, meer flexibiliteit, integratie van subsidies ISDE en SAH (en eventueel SWiG) zijn in scope. Totdat dit verder is vormgegeven in de subsidieregeling geeft dit onrust in de sector over of hun project in de toekomst nog wel in aanmerking komt voor subsidie. Een snelle uitwerking in het instrument heeft hierdoor prioriteit.
- In de brief wordt een korte update gegeven over het overnameproces van de private warmtebedrijven en de rol van de Nationale Deelneming Warmte (NDW).
- Voor het onderdeel Wet collectieve warmte (Wcw) wordt ingegaan op de planning dit jaar en wordt de aanpassing n.a.v. het amendement aangaande houtige biomassa toegelicht.

Ontvangen BPZ

- De toezegging om te onderzoeken hoe ongewenste overlap van subsidie voor warmtepompen in collectieve warmte wijken voorkomen kan worden heeft geleid tot de keuze om nu in te zetten op versterkte informatievoorziening en monitoring via het CBS.
- Er wordt een appreciatie gegeven van het Fakton onderzoek naar de nationale kosten van verduurzamingsopties in Zuid-Holland, n.a.v. de tegenvaller en verslechterde businesscase van WarmtelinQ.

Toelichting
Mogelijke overname warmtebedrijven:

- We vermelden voor het eerst dat de eventuele overname via de NDW onderzocht wordt. In het coalitieakkoord stond dat dit via 'een staatsdeelneming' zou gebeuren, EBN is officieel een beleidsdeelneming.
- Ook noemen we dat, in afwijking van de toelichting op de aanwijzing van de NDW in de Staatscourant, de mogelijkheid bestaat dat NDW voor meer dan 40% aandeelhouder wordt in de overgenomen warmtebedrijven. Deze vermelding in de Kamerbrief is nodig om de aanwijzing van de NDW op dit scenario aan te passen.

Betaalbaarheid:

- Met de Tweede Kamer en sector worden in deze brief de denkrichtingen gedeeld voor het subsidie-instrumentarium voor volgend jaar. Omdat verwacht wordt dat er te weinig middelen zijn wordt aangegeven dat de focus erop ligt om met de beperkte middelen het grootste effect te bereiken. Dit betekent dat niet alle projecten evenveel kans hebben en minder projecten subsidie krijgen.
- Als selectie nodig blijkt is de focus op projecten die op korte termijn bijdragen aan het decentrale energiesysteem (congestie helpen voorkomen), kansrijk zijn om bij te dragen aan kostenreductie (bijv. door mogelijkheden voor standaardisatie en opschaling) en waar reeds langjarig bestuurlijke afspraken onder liggen. Vanuit de sector is grote interesse in het onderzoek naar de clusteraanpak omdat het een nieuwe aanpak voor grootschalige collectieve warmtesystemen voorstelt waarvoor – zo is de hoop van de sector – meer subsidie beschikbaar zou zijn.
- In de brief wordt toegezegd dat wordt gekeken naar een integratie van subsidies voor inpandige kosten en aansluitkosten in de WIS. Het ministerie van BZK heeft reeds aangekondigd per 1 oktober 2026 77 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de Stimuleringsregeling Aardgasvrije Huurwoningen (SAH). Daarmee komt er ter overbrugging voor verhuurders en gemengde VVE's een subsidie beschikbaar voor inpandige kosten en aansluitkosten.

WarmtelinQ:

- U bent eerder deze week via een separate nota geïnformeerd over de uitkomsten en het vervolg van de studie van Fakton naar WarmtelinQ. Het onderzoek wordt als bijlage bij de Kamerbrief gevoegd.
- De uitkomsten van het onderzoek bieden op dit moment onvoldoende grond voor een aanvullende financiële claim voor WLQ. Over de verdeling van reeds toegezegde maar nog niet beschikte subsidiemiddelen (ca. €

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Kenmerk
KGG_DGKE_EM / 106936661

0,6 mld.) vinden nu gesprekken plaats met Gasunie en FIN. U bent hierover reeds in een aparte nota geïnformeerd.

- De direct betrokken warmtebedrijven zijn na instemming van DGKE geïnformeerd over deze uitkomst voordat de Kamerbrief verstuurd is.